



ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียงตามลำดับ ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพและข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์แยกเป็น 4 ตอน ดังนี้

2.1 วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นในแต่ละด้าน ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน สถานที่ที่ใช้สอนและฝึกงาน ของครูและนักเรียน

2.2 วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) รายกิจกรรมของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ในแต่ละด้านของครูและนักศึกษา

2.3 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ในแต่ละด้านทั้ง 5 ด้าน

2.4 เปรียบเทียบความแตกต่างรายกิจกรรมของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ในแต่ละด้านระหว่างครูและนักศึกษา

- ตอนที่ 3 ศึกษาปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น โดยผู้วิจัย ได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล แยกออกเป็น 2 ตอน คือ
- 3.1 วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ของครูและนักศึกษา
- 3.2 เปรียบเทียบความแตกต่าง ของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ระหว่างครูและนักศึกษา

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม (กลุ่มครู)

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	18	45
หญิง	22	55
อายุ		
ต่ำกว่า 21 ปี	1	2.5
21-30 ปี	9	22.5
31-40 ปี	22	55.0
41-50 ปี	8	20.0
สถานภาพการสมรส		
โสด	17	42.5
แต่งงาน	19	47.5

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
หม้าย	4	10.0
วุฒิการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	21	52.5
ปริญญาตรี	19	47.5
ปริญญาโท	-	-
อื่น ๆ	-	-
ประสบการณ์ในการทำงาน		
1 - 5 ปี	12	30.0
6 - 10 ปี	15	37.5
11 - 15 ปี	10	25.0
16 - 20 ปี	2	5.0
21 - 25 ปี	-	-
26 - 30 ปี	1	2.5
รวม	40	100

ตารางที่ 4 พบว่าครูส่วนมากเป็นหญิงร้อยละ 55 เป็นชายร้อยละ 45 มีอายุระหว่าง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 55 และแต่งงานแล้ว คิดเป็นร้อยละ 47.5 ด้านการศึกษาพบว่า ส่วนมากมีการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 52.5 มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 37.5

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม (กลุ่มนักศึกษา)

	ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	147	44.4
	หญิง	184	55.6
อายุ	ต่ำกว่า 15 ปี	10	3.0
	15 - 24 ปี	175	52.9
	25 - 34 ปี	105	31.7
	35 - 44 ปี	35	10.6
	45 ปีขึ้นไป	6	1.8
สถานภาพการสมรส	โสด	226	68.3
	สมรส	98	29.6
	หม้าย	7	2.1
การศึกษา	การศึกษาระดับประถมศึกษา	168	50.8
	การศึกษาระดับมัธยมศึกษา และ ปวช.	127	38.4
	การศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญา	15	4.5
	การศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	21	6.3
	การศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี	-	-

ตารางที่ 5 (ต่อ)

	ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
อาชีพ			
	รับราชการ	16	4.8
	รับจ้าง	134	40.5
	ค้าขาย	23	6.9
	เกษตรกร	3	.9
	ไม่ได้ทำงาน	136	41.1
	อื่น ๆ	19	5.7
สาเหตุที่มาเรียนวิชาชีพ			
	ต้องการนำความรู้ไปประกอบอาชีพ	296	89.5
	ต้องการนำความรู้ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในครอบครัว	17	5.1
	ต้องการเพิ่มเติมความรู้	8	2.4
	ต้องการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	8	2.4
	อื่น ๆ	2	0.6
พื้นฐานความรู้วิชาชีพ			
	มีความรู้มาบ้าง	148	44.7
	ไม่มีความรู้มาก่อน	183	55.3
	รวม	331	100

จากตารางที่ 5 พบว่า นักศึกษาส่วนมากเป็นหญิง คิดเป็นร้อยละ 55.6 เป็นชาย คิดเป็นร้อยละ 44.4 มีอายุระหว่าง 15-24 ปี คิดเป็นร้อยละ 52.9 มีสถานภาพเป็นโสด คิดเป็นร้อยละ 68.3 ด้านวุฒิการศึกษา พบว่า นักศึกษาส่วนมากมีการศึกษาในระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 50.8 และยังไม่มียังงานทำคิดเป็นร้อยละ 41.1 สำหรับสาเหตุที่มาเรียนวิชาชีพพบว่า ส่วนมากต้องการนำความรู้ไปประกอบอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 89.5 และยังไม่เคยมีความรู้ด้านวิชาชีพมาก่อน คิดเป็นร้อยละ 55.3

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของครูและนักศึกษาจำแนกตามสาขาวิชา

สาขาวิชา	ครู	นักศึกษา		รวม
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ
ช่างไฟฟ้า	8	51	59	15.9
ช่างวิทยุ-โทรทัศน์	3	23	26	7.0
ช่างเครื่องยนต์	3	19	22	5.9
ช่างเสริมสวย	7	65	72	19.4
ช่างตัดผมชาย	4	52	56	15.0
ช่างตัดเสื้อผ้าสตรี	10	91	101	27.2
ช่างตัดเสื้อผ้าชาย	1	10	11	2.9
ช่างเย็บจักรอุตสาหกรรม	3	10	13	3.5
การประกอบอาหาร	1	10	11	2.9
รวม	40	331	371	100

จากตารางที่ 6 พบว่า ทั้งครูและนักศึกษาที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนมากมาจาก สาขาตัดเย็บเสื้อผ้าสตรี คิดเป็นร้อยละ 27.2 รองลงมาได้แก่สาขาเสริมสวย ไฟฟ้า ตัดผมชาย วิทยุ-โทรทัศน์ เครื่องยนต์ เย็บจักรอุตสาหกรรม ตัดเย็บเสื้อผ้าชาย และการประกอบอาหาร

ตอนที่ 2 ศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรายกิจกรรมของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ด้านหลักสูตรของครูและนักศึกษา

ด้านหลักสูตร	N = 371	
	\bar{X}	S.D
1. วิชาชีพสาขาที่โรงเรียนของท่านเปิดสอนอยู่ในขณะนี้ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานมากน้อยเพียงใด	3.30	.62
2. วิชาชีพสาขาที่โรงเรียนของท่านเปิดสอนอยู่ในขณะนี้สนอง ต่อความสนใจและความต้องการของนักศึกษามากน้อยเพียงใด	3.33	.59
3. เวลาที่ใช้ในการเรียนการสอนมีความเหมาะสมกับเนื้อหา ในหลักสูตรมากน้อยเพียงใด	2.98	.68
4. เนื้อหาในหลักสูตรมีความง่ายเหมาะสมกับระดับความรู้ พื้นฐานของนักศึกษา	3.04	.70
5. เนื้อหาในหลักสูตรมีความทันสมัยและเหมาะสมกับสภาพ กับสังคมในปัจจุบัน	3.28	.63
6. เนื้อหาในหลักสูตรครอบคลุมการนำไปปฏิบัติจริงและคุณลักษณะ ที่งานอาชีพต้องการมากน้อยเพียงใด	3.35	.61
7. เนื้อหาในหลักสูตรเน้นภาคปฏิบัติ	3.42	.64
8. เนื้อหาในหลักสูตรมุ่งเน้นให้ผู้เรียนรู้จักคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น	3.31	.64

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ด้านหลักสูตร	N = 371	
	\bar{X}	S.D
9. เนื้อหาในหลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักที่จะนำความรู้ที่ได้รับไปเป็นแนวทางในการประกอบกิจการส่วนตัว มากน้อยเพียงใด	3.31	.63
10. หลักสูตรมีการจัดทำหนังสือคู่มือการเรียนการสอน	2.68	.97
เฉลี่ยด้านหลักสูตร	3.20	.40

จากตารางที่ 7 จะเห็นว่า โดยเฉลี่ยแล้ว ครูและนักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นด้านหลักสูตร อยู่ในระดับเหมาะสมมากหรือมีการปฏิบัติเช่นนั้นมากเป็นส่วนใหญ่ โดยพบว่าข้อที่มีคะแนนมากที่สุด ได้แก่ เนื้อหาในหลักสูตรเน้นภาคปฏิบัติ ($\bar{X} = 3.42$) ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุด ได้แก่ หลักสูตรมีการจัดทำหนังสือคู่มือการเรียนการสอน ($\bar{X} = 2.68$)

ตารางที่ 8 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพ
ระยะสั้น ด้านหลักสูตร ระหว่างครูและนักศึกษา

ด้านหลักสูตร	ครู		นักศึกษา		t
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	
1. วิชาชีพสาขาที่โรงเรียนของท่านเปิดสอน อยู่ในขณะนี้สอดคล้องกับความต้องการ ของตลาดแรงงานมากน้อยเพียงใด	3.32	.57	3.29	.62	.28
2. วิชาชีพสาขาที่โรงเรียนของท่านเปิดสอน อยู่ในขณะนี้สนองต่อความสนใจและความ ต้องการของนักศึกษามากน้อยเพียงใด	3.27	.55	3.33	.59	.58
3. เวลาที่ใช้ในการเรียนการสอนมีความ เหมาะสมกับเนื้อหาในหลักสูตรมากน้อย เพียงใด	2.85	.58	2.99	.69	1.23
4. เนื้อหาในหลักสูตรมีความยากง่าย เหมาะสมกับระดับความรู้พื้นฐานของ นักศึกษา	3.12	.60	3.02	.71	.83
5. เนื้อหาในหลักสูตรมีความทันสมัยและ เหมาะสมกับสภาพกับสังคมในปัจจุบัน	3.12	.51	3.30	.63	1.69
6. เนื้อหาในหลักสูตรครอบคลุมการนำไป ปฏิบัติจริงและคุณลักษณะที่งานอาชีพ ต้องการมากน้อยเพียงใด	3.37	.54	3.34	.61	.33
7. เนื้อหาในหลักสูตร เน้นภาคปฏิบัติ	3.55	.50	3.40	.65	1.63

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ด้านหลักสูตร	ครู		นักศึกษา		t
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	
8. เนื้อหาในหลักสูตรมุ่งเน้นให้ผู้เรียนรู้จัก คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น	3.27	.59	3.31	.65	.39
9. เนื้อหาในหลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียน รู้จักที่จะนำความรู้ที่ได้รับไปเป็นแนวทาง ในการประกอบกิจการส่วนตัวมากน้อย เพียงใด	3.47	.50	3.29	.63	1.74
10. หลักสูตรมีการจัดทำหนังสือคู่มือ การเรียนการสอน	2.87	.93	2.65	.96	1.36
เฉลี่ยด้านหลักสูตร	3.22	.33	3.19	.40	.43

จากตารางที่ 8 เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของแต่ละกลุ่มพบว่า กลุ่มครู และนักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ในด้านหลักสูตรสอดคล้องกัน โดยล้วนรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเหมาะสมมาก โดยข้อที่มีคะแนนมากที่สุด ได้แก่ เนื้อหาในหลักสูตรเน้นภาคปฏิบัติคิดเป็นค่าเฉลี่ยของกลุ่มครู ($\bar{X} = 3.55$) จัดอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด หรือมีการปฏิบัติเช่นนั้นมากที่สุด ส่วนกลุ่มนักศึกษา ($\bar{X} = 3.40$) ซึ่งอยู่ในระดับเหมาะสมมากหรือมีการปฏิบัติเช่นนั้นมาก

เมื่อพิจารณาความแตกต่างของระดับความคิดเห็นระหว่างกลุ่มครูและนักศึกษพบว่า ความคิดเห็นของครูและนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ในด้านหลักสูตรไม่มีข้อแตกต่างกัน

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรายกิจกรรมของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับ
สภาพการเรียนรู้การสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ด้านกิจกรรมการเรียนรู้การสอน
ของครู และนักศึกษา

ด้านกิจกรรมการเรียนรู้การสอน	N = 371	
	\bar{X}	S.D
1. นักศึกษามีความตั้งใจในการเรียนการสอนและการทำงานที่มี มีครุมอบหมาย	3.56	.54
2. นักศึกษาปฏิบัติตามระเบียบหรือข้อตกลงในการใช้วัสดุ อุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ อย่างเคร่งครัด	3.24	.60
3. นักศึกษามีการเก็บวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือเข้าที่ อย่างเรียบร้อย ถูกต้องและปลอดภัยสม่ำเสมอ	3.28	.63
4. ครูได้เตรียมการสอนล่วงหน้าเป็นอย่างดี	3.44	.60
5. ครูมีบุคลิกภาพที่เหมาะสม	3.53	.59
6. ครูมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ให้ผู้เรียน เข้าใจอย่างชัดเจน	3.55	.56
7. ครูมีความรู้ความสามารถในวิชาชีพที่สอน	3.56	.56
8. ครูได้สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ	3.20	.79
9. ครูมีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ให้แก่นักศึกษา เช่น นิทรรศการ การพาไปดูงาน เป็นต้น	2.49	1.01
10. ครูได้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียน การสอน	3.00	.85
11. ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกให้กับผู้เรียนในด้านต่าง ๆ	3.35	.67
12. ครูให้ความเป็นกันเองกับผู้เรียน	3.53	.60

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	N = 371	
	\bar{X}	S.D
13. การสอนที่ดำเนินอยู่ ใช้วิธีการสาธิตประกอบการบรรยายกับการใช้เครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ ทำให้ผู้เรียนเข้าใจอย่างชัดเจน	3.48	.62
14. วิธีการสอนที่ดำเนินอยู่ในปัจจุบันเหมาะสม	3.29	.60
15. การสอนได้มีการทบทวนความรู้เดิมก่อนที่จะทำการสอนในเรื่องต่อไป	3.14	.76
16. การสอนที่ดำเนินอยู่เข้าใจให้เกิดความสนใจแก่ผู้เรียน	3.18	.66
17. การสอนมีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกันตามลำดับความยากง่ายของเนื้อหา	3.25	.60
18. การสอนได้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติเกิดความชำนาญ	3.33	.72
19. วิธีการสอนเน้นเฉพาะหลักทฤษฎีผู้เรียนต้องไปฝึกปฏิบัติเองที่บ้านหรือนอกเวลาเรียน	2.18	1.03
เฉลี่ยด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	3.22	.40

จากตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นของครูและนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับเหมาะสมมากหรือมีการปฏิบัติเช่นนั้นมาก โดยข้อที่มีคะแนนมากที่สุดมีคะแนนเท่ากับ 2 ข้อ ได้แก่ นักศึกษามีความตั้งใจในการเรียนการสอน และการทำงานที่ครูมอบหมายและครูมีความรู้ความสามารถในวิชาที่สอน คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.56 ซึ่งอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุดหรือมีการปฏิบัติ เช่น

นั้นมากที่สุด ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดได้แก่ วิธีการสอนเน้นเฉพาะหลักทฤษฎีผู้เรียนต้องไปฝึกปฏิบัติเองที่บ้านหรือนอกเวลาเรียน คิดเป็นค่าเฉลี่ย 2.18 ซึ่งอยู่ในระดับมีการปฏิบัติน้อย เป็นที่น่าสังเกตว่า ข้อที่ได้คะแนนน้อยที่สุด และรองลงมาคือ ในประเด็นวิธีการสอนเน้นเฉพาะหลักทฤษฎีผู้เรียนต้องไปฝึกปฏิบัติเองที่บ้านหรือนอกเวลาเรียน ($\bar{X} = 2.18$ S.D = 1.03) และประเด็นครูมีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้แก่นักศึกษา เช่น นิทรรศการ การพาไปดูงาน เป็นต้น ($\bar{X} = 2.49$ S.D. = 1.01) ซึ่งทั้ง 2 ประเด็นนี้จะพบว่า ค่า S.D. มีค่าเกิน 1 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของครูและนักศึกษามีการกระจายจากคะแนนค่าเฉลี่ย (\bar{X}) สูงมาก นั้นย่อมหมายความว่าทั้งครูและนักศึกษามีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมากใน 2 ประเด็นนี้ ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการศึกษากับครูและนักศึกษาทั้ง 2 หลักสูตร คือ หลักสูตรภาคปกติ (หลักสูตร 5 เดือน / 600 ชั่วโมง) และหลักสูตรภาคค่ำ (หลักสูตร 3 เดือน / 180 ชั่วโมง) ซึ่งทั้ง 2 หลักสูตรนี้มีชั่วโมงเรียนและเวลาเข้าเรียนที่แตกต่างกัน ย่อมส่งผลให้สภาพการเรียนการสอนแตกต่างกัน ด้วยเหตุนี้จึงพบว่า ความคิดเห็นของครูและนักศึกษาทั้ง 2 หลักสูตรใน 2 ประเด็นนี้ จึงมีความแตกต่างกันมาก

ตารางที่ 10 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพ
ระยะสั้น ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนของครูและนักศึกษา

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	ครู		นักศึกษา		t
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	
1. นักศึกษามีความตั้งใจในการเรียนการสอนและการทำงานที่มีครบรอบหมาย	3.30	.51	3.36	.54	.76
2. นักศึกษาปฏิบัติตามระเบียบหรือข้อตกลงในการใช้วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ อย่างเคร่งครัด	3.30	.51	3.34	.60	.41
3. นักศึกษามีการเก็บวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือเข้าที่อย่างเรียบร้อยถูกต้องและปลอดภัยสม่ำเสมอ	3.00	.55	3.31	.63	3.04*
4. ครูได้เตรียมการสอนล่วงหน้าเป็นอย่างดี	3.32	.52	3.45	.61	1.24
5. ครูมีบุคลิกภาพที่เหมาะสม	3.32	.52	3.54	.59	2.29*
6. ครูมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ให้ผู้เรียนเข้าใจอย่างชัดเจน	3.40	.49	3.57	.56	1.83
7. ครูมีความรู้ความสามารถในวิชาชีพที่สอน	3.40	.49	3.58	.56	1.93
8. ครูได้สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ	3.35	.66	3.18	.80	1.28
9. ครูมีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้แก่นักศึกษา เช่น นิทรรศการ การพาไปดูงาน เป็นต้น	2.60	.90	2.47	1.01	.73

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	ครู		นักศึกษา		t
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	
10. ครูได้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน	2.90	.74	3.00	.86	.77
11. ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกให้กับผู้เรียนในด้านต่าง ๆ	3.32	.57	3.35	.68	.25
12. ครูให้ความเป็นกันเองกับผู้เรียน	3.50	.55	3.52	.60	.28
13. การสอนที่ดำเนินอยู่ ใช้วิธีการสาธิตประกอบการบรรยายกับการใช้เครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ ทำให้ผู้เรียนเข้าใจอย่างชัดเจน	3.57	.50	3.46	.62	1.06
14. วิธีการสอนที่ดำเนินอยู่ในปัจจุบันเหมาะสม	3.25	.54	3.29	.60	.49
15. การสอนได้มีการทบทวนความรู้เดิมก่อนที่จะทำการสอนในเรื่องต่อไป	3.25	.63	3.12	.77	.99
16. การสอนที่ดำเนินอยู่เร้าใจให้เกิดความสนใจแก่ผู้เรียน	3.10	.59	3.18	.67	.76
17. การสอนมีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกันตามลำดับความยากง่ายของเนื้อหา	3.32	.47	3.25	.61	.89
18. การสอนได้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติเกิดความชำนาญ	3.60	.54	3.30	.73	3.13*

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	ครู		นักศึกษา		t
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	
19. วิธีการสอนเน้นเฉพาะหลักทฤษฎีผู้เรียน ต้องไปฝึกปฏิบัติเองที่บ้านหรือนอก					
เวลาเรียน	1.80	.75	2.22	1.04	3.16*
เฉลี่ยด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	3.19	.33	3.23	.41	.73

* $P < .05$

จากตารางที่ 10 เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของแต่ละกลุ่มพบว่า กลุ่มครูและนักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนในด้านการเรียนการสอนอยู่ในระดับเหมาะสมมากหรือมีการปฏิบัติเช่นนั้นมากเป็นส่วนใหญ่ โดยกลุ่มครูข้อที่มีคะแนนมากที่สุด ได้แก่ การสอนได้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจนเกิดความชำนาญ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.60 ซึ่งจัดอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด สำหรับกลุ่มนักศึกษา ข้อที่มีคะแนนมากที่สุด ได้แก่ ครูมีความรู้ความสามารถในวิชาชีพที่สอน คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.58 ซึ่งจัดอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด หรือมีการปฏิบัติเช่นนั้นมากที่สุด สำหรับข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดทั้งกลุ่มครูและนักศึกษามีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ได้แก่ วิธีการสอนเน้นเฉพาะหลักทฤษฎีผู้เรียนต้องไปฝึกปฏิบัติเองที่บ้านหรือนอกเวลาเรียน คิดเป็นค่าเฉลี่ยของกลุ่มครู ($\bar{X} = 1.80$) กลุ่มนักศึกษา ($\bar{X} = 2.22$) ซึ่งจัดอยู่ในระดับที่มีการปฏิบัติน้อย

เมื่อพิจารณาความแตกต่างของระดับความคิดเห็นระหว่างครูและนักศึกษพบว่าความคิดเห็นของกลุ่มครู และนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น

ในด้านกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า มีข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ใน 4 ประเด็น ได้แก่

1. นักศึกษามีการเก็บวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือเข้าที่อย่างเรียบร้อย ถูกต้อง และปลอดภัยสม่ำเสมอ โดยมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนักศึกษา ($\bar{X} = 3.31$) สูงกว่าค่าเฉลี่ยของครู ($\bar{X} = 3.30$) ซึ่งจัดอยู่ในระดับที่มีการปฏิบัติเช่นนั้นมาก
2. ครูมีบุคลิกภาพที่เหมาะสม โดยมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนักศึกษา ($\bar{X} = 3.54$) ซึ่งจัดอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด สูงกว่าค่าเฉลี่ยของครู ($\bar{X} = 3.32$) ซึ่งจัดอยู่ในระดับเหมาะสมมาก
3. การสอนได้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจนเกิดความชำนาญ โดยมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครู ($\bar{X} = 3.60$) ซึ่งจัดอยู่ในระดับที่มีการปฏิบัติเช่นนั้นมากที่สุด สูงกว่าค่าเฉลี่ยของนักศึกษา ($\bar{X} = 3.30$) ซึ่งจัดอยู่ในระดับที่มีการปฏิบัติเช่นนั้นมาก
4. วิธีการสอนเน้นเฉพาะหลักทฤษฎีผู้เรียนต้องไปศึกษาปฏิบัติเองที่บ้าน หรือนอกเวลาเรียน โดยมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนักศึกษา ($\bar{X} = 2.22$) สูงกว่าค่าเฉลี่ยของครู ($\bar{X} = 1.80$) ซึ่งจัดอยู่ในระดับที่มีการปฏิบัติเช่นนั้นน้อย

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรายกิจกรรมของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ด้านสื่อการเรียนการสอน ของครูและนักศึกษา

ด้านสื่อการเรียนการสอน	N = 371	
	\bar{X}	S.D
1. โรงเรียนมีวัสดุอุปกรณ์การสอน อุปกรณ์ที่ใช้ฝึกงานและเครื่องมือต่าง ๆ อย่างเพียงพอมากน้อยเพียงใด	3.00	.72
2. วัสดุอุปกรณ์การสอน อุปกรณ์ที่ใช้ฝึกงาน และเครื่องมือต่าง ๆ ที่โรงเรียนมีอยู่ในสภาพที่สามารถใช้งานได้ดี	3.03	.69
3. อุปกรณ์การสอนและอุปกรณ์ที่ใช้ฝึกงานมีความทันสมัยมากน้อยเพียงใด	2.97	.71
4. สัดส่วนของจำนวนเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ฝึกงานมีความพอเหมาะกับจำนวนนักศึกษาที่ต้องใช้เครื่องมือและอุปกรณ์นั้นมากน้อยเพียงใด	2.95	.75
5. การใช้อุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ ของโรงเรียนนักศึกษาได้รับความสะดวกมากน้อยเพียงใด	3.12	.67
6. การเรียนการสอนวิชาชีพมีการใช้อุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ อย่างคุ้มค่ามากน้อยเพียงใด	3.24	.63
7. เครื่องมือและอุปกรณ์การสอนที่ทางโรงเรียนจัดให้เหมาะสมกับกิจกรรมและเนื้อหาวิชา	3.24	.64
8. ครูใช้อุปกรณ์การสอน เช่น รูปภาพ หุ่นจำลอง ของจริง ฯลฯ	3.05	.84

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ด้านสื่อการเรียนการสอน	N = 371	
	X	S.D
9. โรงเรียนจัดหาหนังสือพิมพ์ วารสาร และหนังสืออ่านเพิ่มเติม		
ความรู้ด้านวิชาชีพให้เพียงพอ	2.40	.94
เฉลี่ยด้านสื่อการเรียนการสอน	3.0	.52

จากตารางที่ 11 แสดงว่า ความคิดเห็นของครูและนักเรียนนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอน หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ด้านสื่อการเรียนการสอนพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับเหมาะสมมาก หรือมีการปฏิบัติเช่นนั้นมาก โดยข้อที่มีคะแนนมากที่สุด ได้แก่ การเรียนการสอนวิชาชีพมีการใช้อุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ อย่างคุ้มค่า เครื่องมือและอุปกรณ์การสอนที่ทางโรงเรียนจัดให้เหมาะสมกับกิจกรรมและเนื้อหาวิชา คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.24 ซึ่งจัดอยู่ในระดับเหมาะสมมากหรือมีการปฏิบัติเช่นนั้นมาก ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุด ได้แก่ โรงเรียนจัดหาหนังสือพิมพ์ วารสาร และหนังสืออ่านเพิ่มเติมความรู้ด้านวิชาชีพให้เพียงพอ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 2.40 ซึ่งอยู่ในระดับมีการปฏิบัติน้อย



ตารางที่ 12 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพ
ระยะสั้น ด้านสื่อการเรียนการสอน ระหว่างครูและนักศึกษา

ด้านสื่อการเรียนการสอน	ครู		นักศึกษา		t
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	
1. โรงเรียนมีวัสดุอุปกรณ์การสอน อุปกรณ์ที่ใช้ฝึกงานและเครื่องมือต่าง ๆ อย่างเพียงพอมากน้อยเพียงใด	3.20	.68	2.97	.72	1.84
2. วัสดุอุปกรณ์การสอน อุปกรณ์ที่ใช้ฝึกงานและเครื่องมือต่าง ๆ ที่โรงเรียนมีอยู่ในสภาพที่สามารถใช้การได้ดี	3.10	.63	3.02	.70	.65
3. อุปกรณ์การสอนและอุปกรณ์ที่ใช้ฝึกงานมีความทันสมัยมากน้อยเพียงใด	2.95	.71	2.96	.70	.17
4. สัดส่วนของจำนวนเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ฝึกงานมีความพอเหมาะ กับจำนวนนักศึกษาที่ต้องใช้เครื่องมือและอุปกรณ์นั้นมากน้อยเพียงใด	3.00	.71	2.93	.75	.48
5. การใช้อุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ ของโรงเรียนนักศึกษา ได้รับความสะดวกมากน้อยเพียงใด	3.22	.66	3.10	.66	1.07
6. การเรียนการสอนวิชาชีพมีการใช้อุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ อย่างคุ้มค่ามากน้อยเพียงใด	3.42	.50	3.22	.64	1.94

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ด้านสื่อการเรียนการสอน	ครู		นักศึกษา		t
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	
7. เครื่องมือและอุปกรณ์การสอนที่ทาง โรงเรียนจัดให้เหมาะสมกับกิจกรรม และเนื้อหาวิชา	3.30	.56	3.22	.65	.71
8. ครูใช้อุปกรณ์การสอน เช่น รูปภาพ หุ่นจำลอง ของจริง ฯลฯ	3.27	.67	3.02	.86	1.78
9. โรงเรียนจัดหาหนังสือพิมพ์ วารสาร และหนังสืออ่านเพิ่มเติมความรู้ด้าน วิชาชีพให้เพียงพอ	2.57	.90	2.37	.94	1.27
เฉลี่ยด้านสื่อการเรียนการสอน	3.11	.47	2.98	.52	1.53

ตารางที่ 12 เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของแต่ละกลุ่ม พบว่ากลุ่มครูและนักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ในด้านสื่อการเรียนการสอนสอดคล้องกัน โดยส่วนรวมมีความคิดเห็นในระดับเหมาะสมมาก หรือมีการปฏิบัติเช่นนั้นมาก ข้อที่มีคะแนนมากที่สุด ได้แก่ การเรียนการสอนวิชาชีพมีการใช้อุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ อย่างคุ้มค่า คิดเป็นค่าเฉลี่ยของกลุ่มครู ($\bar{X} = 3.42$) และกลุ่มนักศึกษา ($\bar{X} = 3.22$) ซึ่งอยู่ในระดับเหมาะสมมากหรือมีการปฏิบัติเช่นนั้นมาก ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุด ได้แก่ โรงเรียนจัดหาหนังสือพิมพ์ วารสาร และหนังสืออ่านเพิ่มเติมความรู้ด้านวิชาชีพ

ให้อย่างเพียงพอ คิดเป็นค่าเฉลี่ยของกลุ่มครู ($\bar{X} = 2.57$) ซึ่งอยู่ในระดับเหมาะสมมาก หรือมีการปฏิบัติเช่นนั้นมาก ในขณะที่ค่าเฉลี่ยของกลุ่มนักศึกษา ($\bar{X} = 2.37$) ซึ่งอยู่ในระดับที่มีการปฏิบัติน้อย

เมื่อพิจารณาความแตกต่างของระดับความคิดเห็นระหว่างกลุ่มครู และนักศึกษพบว่า ความคิดเห็นของครูและนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ในด้านสื่อการเรียนการสอน ไม่มีข้อแตกต่างกัน

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรายกิจกรรมของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนวิชาชีพระยะสั้น ด้านการวัดและการประเมินผล

ด้านการวัดและการประเมินผล	N = 371	
	\bar{X}	S.D
1. ครูแจ้งให้นักศึกษาทราบจุดประสงค์และเกณฑ์ของการผ่านวิชาชีวก่อนจะมีการสอน	3.04	.77
2. ครูให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการตั้งเกณฑ์ การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน	2.69	.90
3. การวัดและการประเมินผลการเรียนการสอนในแต่ละครั้ง นักเรียนรู้และเข้าใจจุดมุ่งหมายและเกณฑ์ในการประเมินผลมากน้อยเพียงใด	2.89	.76
4. ครูมีการทดสอบความรู้ของนักศึกษาก่อนเรียน	2.65	.96
5. การวัดและการประเมินผลระหว่างเรียน ครูผู้สอนมีการใช้วิธีการต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด		
5.1 การสอบถามนักเรียนด้วยปากเปล่า	3.04	.73
5.2 การสังเกตความเข้าใจใ้การเรียน	3.25	.58
5.3 การสังเกตฝึกปฏิบัติงาน	3.28	.61
5.4 การตรวจผลงาน	3.21	.73
5.5 การตรวจสอบสมุดงาน	2.62	.90
5.6 การให้นักศึกษาสอบภาคปฏิบัติ	3.06	.79
6. การนำผลคะแนนมาแจ้งให้นักศึกษาทราบภายหลังการทดสอบเสมอ	2.73	.96

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ด้านการวัดและการประเมินผล	N = 371	
	\bar{X}	S.D
7. การเปิดโอกาสให้นักศึกษาประเมินผลการทำงานของตนเอง	2.94	.82
8. การที่ครูต้องมีความยุติธรรมในการวัดและประเมินผล การเรียนวิชาชีพ	3.32	.66
9. การประเมินผลการเรียนสม่ำเสมอ	3.15	.68
10. การประเมินผลการเรียนด้านความรับผิดชอบในการทำงาน ของนักศึกษา	3.16	.63
เฉลี่ยด้านการวัดและการประเมินผล	3.00	.48

จากตารางที่ 13 แสดงว่า ความคิดเห็นของครูและนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ด้านการวัดและการประเมินผล พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับเหมาะสมมากหรือมีการปฏิบัติเช่นนั้นมาก โดยข้อที่มีคะแนนมากที่สุด ได้แก่ การที่ครูต้องมีความยุติธรรมในการวัดและการประเมินผลการเรียนคิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.32 ซึ่งจัดอยู่ในระดับเหมาะสมมากหรือมีการปฏิบัติเช่นนั้นมาก ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุด ได้แก่ การวัดและการประเมินผลระหว่างเรียนครูผู้สอนใช้วิธีการตรวจสอบจดงาน คิดเป็นค่าเฉลี่ย 2.62

ตารางที่ 14 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพ
ระยะสั้น ด้านการวัดและการประเมินผล ระหว่างครูและนักศึกษา

ด้านการวัดและการประเมินผล	ครู		นักศึกษา		t
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	
1. ครูแจ้งให้นักศึกษาทราบจุดประสงค์ และเกณฑ์ของการผ่านวิชาขึ้นก่อนจะ มีการสอน	3.35	.53	2.99	.78	3.73*
2. ครูให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการตั้งเกณฑ์ การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน	2.72	.87	2.68	.90	.24
3. การวัดและการประเมินผลการเรียนการ สอนในแต่ละครั้งนักเรียนรู้และเข้าใจ จุดมุ่งหมายและเกณฑ์ในการประเมิน ผลมากน้อยเพียงใด	3.12	.64	2.86	.76	2.06*
4. ครูมีการทดสอบความรู้ของนักศึกษา ก่อนเรียน	2.62	.82	2.65	.97	.17
5. การวัดและการประเมินผลระหว่าง เรียน ครูผู้สอนมีการใช้วิธีการต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด					
5.1 การสอบถามนักเรียนด้วย ปากเปล่า	3.02	.76	3.03	.72	.12
5.2 การสังเกตความเอาใจใส่ การเรียน	3.35	.53	3.24	.58	1.12
5.3 การสังเกตฝึกปฏิบัติงาน	3.45	.50	3.25	.61	1.91

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ด้านการวัดและการประเมินผล	ครู		นักศึกษา		t
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	
5.4 การตรวจผลงาน	3.45	.63	3.17	.74	2.23*
5.5 การตรวจสมุดงาน	2.72	.84	2.60	.90	.80
5.6 การให้นักศึกษาสอบภาคปฏิบัติ	3.42	.67	3.02	.79	3.08*
6. การนำผลคะแนนมาแจ้งให้นักศึกษาทราบภายหลังการทดสอบเสมอ	3.12	.64	2.68	.98	3.82*
7. การเปิดโอกาสให้นักศึกษาประเมินผลการทำงานของตนเอง	3.10	.67	2.91	.83	1.35
8. การที่ครูต้องมีความยุติธรรมในการวัดและประเมินผลการเรียนวิชาชีวะ	3.52	.50	3.29	.67	2.63*
9. การประเมินผลการเรียนสม่ำเสมอ	3.40	.54	3.11	.68	2.53*
10. การประเมินผลการเรียนด้านความรับผิดชอบในการทำงานของนักศึกษา	3.30	.56	3.14	.63	1.50
เฉลี่ยด้านการวัดและการประเมินผล	3.18	.37	2.97	.48	3.08*

* $P < .05$

จากตารางที่ 14 เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบแต่ละกลุ่มพบว่า กลุ่มครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนในด้านการวัดและการประเมินผล ข้อที่มีคะแนนมากที่สุดได้แก่ การที่ครูต้องมีความยุติธรรมในการวัดและประเมินผลการเรียนวิชาชีวะ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.52 ซึ่งจัดอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด หรือมีการปฏิบัติเช่นนั้นมากที่สุด

ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดได้แก่ ครูมีการทดสอบความรู้ของนักศึกษาก่อนเรียนคิดเป็นค่าเฉลี่ย 2.62 ส่วนกลุ่มนักศึกษพบว่า ข้อที่ได้คะแนนมากที่สุดได้แก่ การที่ครูต้องมีความยุติธรรม ในการวัดและการประเมินผลการเรียนวิชาชีพ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.29 ซึ่งจัดอยู่ในระดับเหมาะสมมากหรือมีการปฏิบัติเช่นนั้นมาก ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดได้แก่ ครูใช้วิธีการวัดและประเมินผลด้วยวิธีการตรวจสอบผลงาน คิดเป็นค่าเฉลี่ย 2.60

เมื่อพิจารณาความแตกต่างของระดับความคิดเห็นระหว่างครูและนักศึกษพบว่า ความคิดเห็นของครูและนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ในด้านการวัดและการประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ใน 7 ประเด็นได้แก่

- ครูแจ้งให้นักศึกษาทราบจุดประสงค์และเกณฑ์ของการผ่านวิชาชีพก่อนจะมีการสอน
- การวัดและการประเมินผลการเรียนการสอนในแต่ละครั้ง นักเรียนรู้และเข้าใจจุดมุ่งหมายและเกณฑ์การประเมินผล
- การวัดและการประเมินผลครูใช้วิธีการตรวจสอบผลงาน
- การวัดและการประเมินผลครูใช้วิธีการให้นักศึกษาสอบภาคปฏิบัติ
- การนำผลคะแนนมาแจ้งให้นักศึกษาทราบภายหลังการทดสอบเสมอ
- การประเมินผลการเรียนสม่ำเสมอ
- การที่ครูต้องมีความยุติธรรมในการวัดและประเมินผลการเรียนวิชาชีพ

เป็นที่น่าสังเกตว่าทั้ง 7 ประเด็นนี้ พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นของกลุ่มครูสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มนักศึกษาทุกประเด็น ซึ่งจัดอยู่ในระดับเหมาะสมมากหรือมีการปฏิบัติเช่นนั้นมาก ยกเว้นประเด็นสุดท้าย การที่ครูต้องมีความยุติธรรมในการวัดและประเมินผลการเรียนวิชาชีพ ซึ่งจัดอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด หรือมีการปฏิบัติเช่นนั้นมากที่สุด นอกนั้นไม่มีข้อแตกต่างกัน

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรายกิจกรรมของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ด้านสถานที่ที่ใช้สอนและฝึกงานของครูและนักศึกษา

ด้านสถานที่ที่ใช้สอนและฝึกงาน:	N = 371	
	\bar{X}	S.D
1. โรงเรียนมีโรงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการ หรือห้องทดลองด้านวิชาชีพ	3.03	.79
2. สภาพของโรงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการมีความเป็นระเบียบ สะอาด และปลอดภัยพอเพียง	3.18	.69
3. สภาพของโรงฝึกงานมีความเหมาะสมกับจำนวนนักศึกษาที่เข้าเรียน	3.05	.71
4. สภาพของโรงเรียนมีระบบควบคุมความปลอดภัย	2.95	.77
5. การเรียนการสอนวิชาชีพมีการใช้โรงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการอย่างคุ้มค่าพอเพียง	3.11	.74
6. การเรียนการสอนวิชาชีพนักศึกษามีการไปฝึกทักษะหรือปฏิบัติงานที่บริษัทหรือห้างร้าน หรือโรงงาน หรือสถานประกอบการมากพอเพียง	2.51	.96
7. โรงเรียนมีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจสำหรับนักศึกษา	2.58	.92
8. โรงเรียนมีสถานที่บริการให้นักศึกษาเก็บอุปกรณ์การเรียนส่วนบุคคลมากพอเพียง	2.67	.90

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ด้านสถานที่ที่ใช้สอนและฝึกงาน	N = 371	
	\bar{X}	S.D
9. สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย และสะอาดมากน้อยเพียงใด	2.99	.78
เฉลี่ยด้านสถานที่ที่ใช้สอนและฝึกงาน	2.90	.54

จากตารางที่ 15 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นของครูและนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นด้านสถานที่ที่ใช้สอน และฝึกงาน โดยส่วนรวมอยู่ในระดับเหมาะสมมาก หรือมีการปฏิบัติเช่นนั้นมากเป็นส่วนใหญ่ และพบว่าข้อที่มีคะแนนมากที่สุดได้แก่ สภาพของโรงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการมีความเป็นระเบียบสะอาด และปลอดภัย คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.18 ซึ่งอยู่ในระดับเหมาะสมมาก ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุด ได้แก่ การเรียนการสอนวิชาชีพนักศึกษามีการไปฝึกทักษะ หรือปฏิบัติงานที่บริษัทหรือห้างร้าน หรือโรงงานหรือสถานที่ประกอบการ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 2.51

ตารางที่ 16 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพ
ระยะสั้น ด้านสถานที่ที่ใช้สอนและฝึกงาน ระหว่างครูและนักศึกษา

ด้านสถานที่ที่ใช้สอนและฝึกงาน	ครู		นักศึกษา		t
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	
1. โรงเรียนมีโรงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการ หรือห้องทดลองด้านวิชาชีพ	3.10	.63	3.02	.80	.57
2. สภาพของโรงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติ การมีความเป็นระเบียบ สะอาด และปลอดภัยอย่างน้อยเพียงใด	3.20	.68	3.17	.69	.24
3. สภาพของโรงฝึกงานมีความเหมาะสม กับจำนวนนักศึกษาที่เข้าเรียน	2.85	.66	3.07	.71	1.87
4. สภาพของโรงเรียนมีระบบควบคุม ความปลอดภัย	2.87	.68	2.96	.77	.69
5. การเรียนการสอนวิชาชีพมีการใช้ โรงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการ อย่างคุ้มค่าอย่างน้อยเพียงใด	3.35	.58	3.07	.75	2.21*
6. การเรียนการสอนวิชาชีพนักศึกษามีการ ไปฝึกทักษะหรือปฏิบัติงานที่บริษัทหรือ ห้างร้าน หรือโรงงาน หรือสถาน ประกอบการอย่างน้อยเพียงใด	2.45	.90	2.51	.96	.42
7. โรงเรียนมีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ สำหรับนักศึกษา	2.32	.85	2.61	.91	1.87

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ด้านสถานที่ที่ใช้สอนและฝึกงาน	ครู		นักศึกษา		t
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	
8. โรงเรียนมีสถานที่บริการให้นักศึกษา เก็บอุปกรณ์การเรียนส่วนบุคคลมากน้อย เพียงใด	2.55	1.01	2.67	.88	.86
9. สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนมีความ เป็นระเบียบเรียบร้อยและสะอาด มากน้อยเพียงใด	3.07	.61	2.98	.79	.72
เฉลี่ยด้านสถานที่ที่ใช้สอนและฝึกงาน	2.86	.47	2.90	.55	.40

* $P < .05$

จากตารางที่ 16 เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบแต่ละกลุ่มพบว่า กลุ่มครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ในด้านสถานที่ที่ใช้สอนและฝึกงาน ข้อที่มีคะแนนมากที่สุดได้แก่ การเรียนการสอนวิชาชีพมีการใช้โรงงานฝึกงานหรือมีการใช้ห้องปฏิบัติการอย่างคุ้มค่าคิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.35 ซึ่งอยู่ในระดับเหมาะสมมากหรือมีการปฏิบัติมาก ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือ โรงเรียนมีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจสำหรับนักศึกษา คิดเป็นค่าเฉลี่ย 2.32 ซึ่งจัดอยู่ในระดับที่มีการปฏิบัติน้อย

ส่วนกลุ่มนักศึกษพบว่า ข้อที่ได้คะแนนมากที่สุด ได้แก่ สภาพของโรงฝึกงาน หรือห้องปฏิบัติการมีความเป็นระเบียบ สะอาด และโปร่ง คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.17 ซึ่งจัดอยู่ในระดับเหมาะสมมาก ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุด ได้แก่ โรงเรียนมีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ

สำหรับนักศึกษา คิดเป็นค่าเฉลี่ย 2.51

เมื่อพิจารณาความแตกต่างของความคิดเห็นระหว่างครูและนักศึกษพบว่า ความคิดเห็นของครูและนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ในด้านสถานที่ที่ใช้สอนและฝึกงานพบว่า มีข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 เพียง 1 ประเด็น คือ ในเรื่องการเรียนการสอนวิชาชีพมีการใช้โรงงานหรือห้องปฏิบัติการอย่างคุ้มค่า โดยมีค่าเฉลี่ยของครู ($\bar{X} = 3.35$) ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของนักศึกษา ($\bar{X} = 3.07$) ซึ่งจัดอยู่ในระดับเหมาะสมมาก หรือมีการปฏิบัติเช่นนั้นมาก นอกนั้นไม่มีข้อแตกต่างกัน

ตอนที่ 3 ศึกษาปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพชั้นระยะสั้น

ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน รายกิจกรรมของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพชั้นระยะสั้นของครูและนักศึกษา

ปัญหาการเรียนการสอน	N = 371	
	\bar{X}	S.D
1. การให้การสนับสนุนและส่งเสริมในการเรียนการสอนวิชาชีพของผู้บริหารโรงเรียน	1.72	.91
2. ความสนใจและความกระตือรือร้นในการเรียนของนักศึกษา	1.61	.77
3. ความตั้งใจและความอดุสาหะของนักศึกษาในการทำงานที่ครูมอบหมายให้	1.52	.77
4. การให้ความเป็นกันเองและเข้ากับนักศึกษาได้เป็นอย่างดีของครูผู้สอน	1.41	.77
5. ความรู้และความเข้าใจในเนื้อหาวิชาเป็นอย่างดีของครูผู้สอน	1.47	.76
6. วิธีสอนของครูผู้สอนวิชาชีพ	1.48	.75
7. ความเหมาะสมของงานภาคปฏิบัติที่ครูผู้สอนมอบหมายให้นักเรียนทำ	1.52	.74
8. ความรับผิดชอบในการสอนของครู	1.49	.79
9. ความเพียงพอของจำนวนครูผู้สอนวิชาชีพในโรงเรียนของท่าน	1.64	.83
10. ความเพียงพอของเวลาที่ให้นักศึกษาทำการฝึกทักษะหรือฝึกปฏิบัติ	1.81	.91

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ปัญหาการเรียนการสอน	N = 371	
	\bar{X}	S.D
11. ความเพียงพอในด้านอุปกรณ์การสอน อุปกรณ์ที่ใช้ฝึกงาน ตลอดจนเครื่องมือต่าง ๆ ของโรงเรียนที่ใช้ในการเรียน การสอนวิชาชีพ	1.87	.92
12. สถานที่ใช้การได้ดีของวัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนเครื่องมือต่าง ๆ ที่โรงเรียนมีอยู่	1.92	.91
13. ความเหมาะสมของจำนวนนักศึกษาต่ออุปกรณ์และเครื่องมือ ต่าง ๆ ที่โรงเรียนมีอยู่	1.25	.89
14. ความสะดวกที่นักศึกษาได้รับในการใช้อุปกรณ์และ เครื่องมือ ต่าง ๆ ของโรงเรียน	1.78	.87
15. ความรับผิดชอบและความมีระเบียบของนักศึกษาในการใช้ การดูแลรักษาอุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ	1.70	.78
16. ค่าใช้จ่ายของนักศึกษาที่ต้องจ่ายเป็นค่าวัสดุฝึก หรืออุปกรณ์ และเครื่องมือต่าง ๆ	1.53	.75
17. ความสามารถและความชำนาญในการใช้อุปกรณ์และ เครื่องมือต่าง ๆ ของครูผู้สอน	1.55	.89
18. การให้บริการแหล่งข้อมูล ข่าวสาร ความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพ	1.82	.80
19. ความพร้อมในด้านโรงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติงานหรือสถานที่ ทำการทดลองด้านวิชาชีพของโรงเรียน	1.79	.87
20. ความเข้าใจของนักเรียนเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายและ เกณฑ์ที่ ครูผู้สอนใช้ในการวัดและประเมินผล	1.62	.72

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ปัญหาการเรียนการสอน	N = 371	
	\bar{X}	S.D
21. วิธีการที่ครูผู้สอนใช้ในการวัดและประเมินผลระหว่าง การเรียนวิชาอาชีพ	1.53	.71
22. ความยุติธรรมของครูผู้สอนในการวัดและประเมินผลการเรียน	1.48	.80
23. การให้นักศึกษามีโอกาสฝึกทักษะหรือปฏิบัติงานกันอย่างจริงจัง ในโรงฝึกงานหรือสถานที่ฝึกทดลอง	1.64	.93
24. การให้นักศึกษาไปฝึกทักษะหรือฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพในสถาน ต่าง ๆ นอกโรงเรียน	2.04	1.02
25. การให้บริการแนะแนว ปรึกษาปัญหาเกี่ยวกับวิชาชีพ	1.72	.84
เฉลี่ยด้านปัญหาการเรียนการสอน	1.66	.55

จากตารางที่ 17 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นของครูและ
 นักศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นพบว่า ข้อที่มีคะแนนมากที่สุด
 ได้แก่การให้นักศึกษาไปฝึกทักษะหรือฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพในสถานต่าง ๆ นอกโรงเรียน คิด
 เป็นค่าเฉลี่ย 2.04 ซึ่งอยู่ในระดับเป็นปัญหาน้อย รองลงมาคือ

- สภาพที่ใช้การได้ดีของวัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนเครื่องมือต่าง ๆ ที่โรงเรียนมีอยู่
- ความเพียงพอในด้านอุปกรณ์การสอน อุปกรณ์ที่ใช้ฝึกงาน ตลอดจนเครื่องมือ
ต่าง ๆ ของโรงเรียนที่ใช้ในการเรียนการสอนวิชาชีพ
- การให้บริการแหล่งข้อมูล ข่าวสาร ความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพ

- ความเพียงพอของเวลาที่ให้นักศึกษาทำการฝึกทักษะ หรือฝึกปฏิบัติ
- ความพร้อมในด้านโรงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติงาน หรือสถานที่ทำการทดลอง
ด้านวิชาชีพของโรงเรียน
- ความสะดวกที่นักศึกษาได้รับในการใช้อุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ ของโรงเรียน
- การให้การสนับสนุนและส่งเสริมในการเรียนการสอนวิชาชีพของผู้บริหารโรงเรียน
- การให้บริการแนะแนว ปรึกษาปัญหาเกี่ยวกับวิชาชีพ
- ความรับผิดชอบและความมีระเบียบของนักศึกษาในการใช้ การดูแลรักษาอุปกรณ์
และเครื่องมือต่าง ๆ
- ความเพียงพอของจำนวนครูผู้สอนวิชาชีพในโรงเรียนของท่าน
- การให้นักศึกษามีโอกาสฝึกทักษะหรือปฏิบัติงานกันอย่างจริงจังในโรงฝึกงานหรือ
สถานที่ฝึกทดลอง
- ความเข้าใจของนักเรียนเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายและเกณฑ์ที่ครูผู้สอนใช้ในการวัดและ
การประเมินผล
- ความสนใจและความกระตือรือร้นในการเรียนของนักศึกษา
- ความสามารถและความชำนาญในการใช้อุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ ของครูผู้สอน
- ค่าใช้จ่ายของนักศึกษาที่ต้องจ่ายเป็นค่าวัสดุฝึกหรืออุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ
- วิธีการสอนที่ครูผู้สอนใช้ในการวัดและประเมินผลระหว่างการเรียนวิชาอาชีพ
- ความเหมาะสมของการทำงานภาคปฏิบัติที่ครูผู้สอนมอบหมายให้นักเรียนทำ
- ความตั้งใจและความอดุสาหะของนักศึกษาในการทำงานที่ครูมอบหมายให้
- ความรับผิดชอบในการสอนของครู

คิดเป็นค่าเฉลี่ย 1.92, 1.87, 1.82, 1.79, 1.78, 1.72, 1.72,

1.70, 1.64, 1.64, 1.62, 1.61, 1.55, 1.53, 1.53, 1.52, 1.52 และ

1.49 ตามลำดับ โดยอยู่ในระดับเป็นปัญหาน้อยทุกข้อกระทง

ส่วนกิจกรรมในข้ออื่นที่นอกเหนือจากนี้ ซึ่งอยู่ในระดับไม่เป็นปัญหาเลย ได้แก่
ความเหมาะสมของจำนวนนักศึกษาต่ออุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ ที่โรงเรียนมีอยู่ การให้

ความเป็นกันเองและเข้ากับนักศึกษาได้เป็นอย่างดีของครูผู้สอน ความรู้และความเข้าใจในเนื้อหาวิชาเป็นอย่างดีของครูผู้สอน วิธีสอนของครูผู้สอนวิชาชีพ และความยุติธรรมของครูผู้สอนในการวัดการประเมินผลการเรียน คิดเป็นค่าเฉลี่ย 1.25, 1.41, 1.47, 1.48 และ 1.48 ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น อยู่ในเกณฑ์เป็นปัญหาน้อย โดยมีค่าเฉลี่ย 1.66

ตารางที่ 18 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพ
ระยะสั้น ระหว่างครูและนักศึกษา

ปัญหาการเรียนการสอน	ครู		นักศึกษา		t
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	
1. การให้การสนับสนุนและส่งเสริมในการ เรียนการสอนวิชาชีพของผู้บริหาร โรงเรียน	1.95	1.01	1.69	.89	1.67
2. ความสนใจและความกระตือรือร้น ในการเรียนของนักศึกษา	1.70	.68	1.60	.77	.75
3. ความตั้งใจและความอดทนของ นักศึกษาในการทำงานที่ครูมอบหมายให้	1.52	.64	1.51	.78	.07
4. การให้ความเป็นกันเองและเข้ากับ นักศึกษาได้เป็นอย่างดีของครูผู้สอน	1.47	.71	1.40	.78	.54
5. ความรู้และความเข้าใจในเนื้อหา วิชาเป็นอย่างดีของครูผู้สอน	1.42	.71	1.48	.76	.43
6. วิธีสอนของครูผู้สอนวิชาชีพ	1.50	.78	1.47	.74	.20
7. ความเหมาะสมของงานภาคปฏิบัติที่ ครูผู้สอนมอบหมายให้นักเรียนทำ	1.50	.78	1.52	.73	.21
8. ความรับผิดชอบในการสอนของครู	1.52	.81	1.48	.79	.34
9. ความเพียงพอของจำนวนครูผู้สอน วิชาชีพในโรงเรียนของท่าน	1.65	.92	1.64	.82	.07
10. ความเพียงพอของเวลาที่ให้นักศึกษา ทำการฝึกทักษะหรือฝึกปฏิบัติ	1.65	.77	1.82	.92	1.15

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ปัญหาการเรียนการสอน	ครู		นักศึกษา		t
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	
11. ความเพียงพอในด้านอุปกรณ์การสอน อุปกรณ์ที่ใช้ฝึกงานตลอดจนเครื่องมือ ต่าง ๆ ของโรงเรียนที่ใช้ในการ เรียนการสอนวิชาชีพ	1.62	.70	1.90	.44	2.24*
12. สภาพที่ใช้การได้ดีของวัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนเครื่องมือต่าง ๆ ที่ โรงเรียนมีอยู่	1.82	.74	1.93	.92	.73
13. ความเหมาะสมของจำนวนนักศึกษา ต่ออุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ ที่ โรงเรียนมีอยู่	1.77	.76	1.85	.90	.56
14. ความสะดวกที่นักศึกษาได้รับในการ ใช้อุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ ของโรงเรียน	1.72	.84	1.78	.87	.41
15. ความรับผิดชอบและความมีระเบียบ ของนักศึกษาในการใช้การดูแลรักษา อุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ	1.77	.86	1.69	.77	.61
16. ค่าใช้จ่ายของนักศึกษาที่ต้องจ่ายเป็น ค่าวัสดุฝึก หรืออุปกรณ์และเครื่องมือ ต่าง ๆ	1.50	.67	1.53	.76	.25

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ปัญหาการเรียนการสอน	ครู		นักศึกษา		t
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	
17. ความสามารถและความชำนาญในการใช้อุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ ของครูผู้สอน	1.50	.84	1.55	.90	.37
18. การให้บริการแหล่งข้อมูล ข่าวสาร ความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพ	2.00	.90	1.79	.78	1.52
19. ความพร้อมในด้านโรงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการหรือสถานที่ทำการทดลองด้านวิชาชีพของโรงเรียน	1.67	.79	1.80	.87	.87
20. ความเข้าใจของนักเรียนเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายและเกณฑ์ที่ครูผู้สอนใช้ในการวัดและประเมินผล	1.45	.59	1.64	.73	1.58
21. วิธีการที่ครูผู้สอนใช้ในการวัดและประเมินผลระหว่างการเรียนวิชาอาชีพ	1.47	.59	1.53	.72	.50
22. ความยุติธรรมของครูผู้สอนในการวัดและประเมินผลการเรียน	1.40	.67	1.48	.81	.65
23. การให้นักศึกษามีโอกาสฝึกทักษะหรือปฏิบัติงานกันอย่างจริงจังในโรงฝึกงานหรือสถานที่ฝึกทดลอง	1.70	.88	1.63	.93	.40

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ปัญหาการเรียนการสอน	ครู		นักศึกษา		t
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	
24. การให้นักศึกษาไปฝึกทักษะหรือฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพในสถานต่าง ๆ					
นอกโรงเรียน	2.22	1.07	2.01	1.01	1.23
25. การให้บริการแนะแนว ปรึกษาปัญหาเกี่ยวกับวิชาชีพ	1.67	.79	1.72	.84	.38
เฉลี่ยด้านปัญหาการเรียนการสอน	1.64	.55	1.66	.55	.14

*P < .05

จากตารางที่ 18 เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบแต่ละกลุ่มพบว่า ส่วนใหญ่กลุ่มครูและนักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นสอดคล้องกัน โดยส่วนรวมมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนอยู่ในระดับเป็นปัญหาน้อย และพบว่าข้อที่มีคะแนนมากที่สุด ได้แก่ การให้นักศึกษาไปฝึกทักษะหรือฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพในสถานต่าง ๆ นอกโรงเรียน คิดเป็นค่าเฉลี่ยของกลุ่มครู ($\bar{X} = 2.22$) และกลุ่มนักศึกษา ($\bar{X} = 2.10$) ซึ่งจัดอยู่ในระดับเป็นปัญหาน้อย ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดในกลุ่มครู ได้แก่ ความยุติธรรมของครูผู้สอนในการวัดและประเมินผลการเรียน คิดเป็นค่าเฉลี่ย 1.40 ซึ่งจัดอยู่ในระดับไม่เป็นปัญหาเลย สำหรับกลุ่มนักศึกษพบว่า ข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุด ได้แก่ การให้ความเป็นกันเองและเข้ากันได้เป็นอย่างดีของครูผู้สอน คิดเป็นค่าเฉลี่ย 1.40 ซึ่งจัดอยู่ในระดับไม่เป็นปัญหาเลย

เมื่อพิจารณาความแตกต่างของระดับความคิดเห็นระหว่างครูและนักศึกษา พบว่าความคิดเห็นของครู และนักศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น มีข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพียง 1 ประเด็นคือ ความเพียงพอในด้านอุปกรณ์การสอน อุปกรณ์ที่ใช้ฝึกงาน ตลอดจนเครื่องมือต่าง ๆ ของโรงเรียนที่ใช้ในการเรียนการสอนวิชาชีพ โดยมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนักศึกษา ($\bar{X} = 1.90$) สูงกว่าค่าเฉลี่ยของครู ($\bar{X} = 1.62$) ซึ่งจัดอยู่ในระดับที่เป็นปัญหาน้อย นอกนั้นไม่มีข้อแตกต่าง